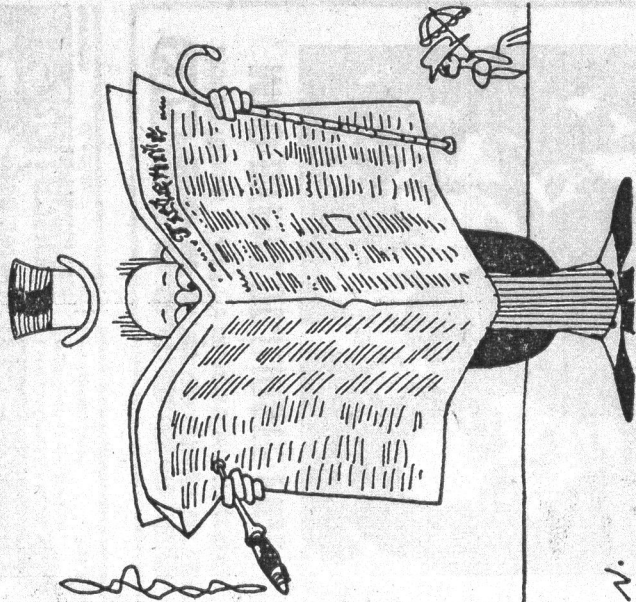

Avisnarkomanen

De fleste normaldansker læser deres avis — eller en skiftende avis — hver dag, ene og alene fordi det giver dem en illusion om 'at følge med', og hvor spinkel denne illusion end måtte være er disse menneskers modne ansvarlighed over for udviklingen naturligvis al ære værd. Avislæsere er formentlig 99 procent af dem der køber og læser aviserne.

Den sidste procent — eller måske er det endnu færre — avisnarkomanerne, de folk for hvem aviserne er andet og mere end daglige nyheder. Det er dem der styrter hen til bladhandleren i samme øjeblik de vågner, de må have deres avis, kaffen, badet og ægtefællen kan vente — først må avisen være der, så begynder dagen for alvor. Bladhandlerne kender dem, naturligvis. Bladhandlerne kender deres på én gang søvnsinnende og febrile øjne når de pejlende paraderer hen over disken. Bladhandlerne ved, at selv om de f. eks. plejer at få Politiken, så skal der bare én indbydende 'overskrift' til for at de tager Berlingereren — eller endda Aktuelt! — med. Bladhandleren gnider sig i hænderne over avisnarkomanerne. Bladfolk med, selvfølgelig.

Og avisnarkomaner kender som regel selv deres last. Jeg kender avisnarkomaner der med fuldt overlæg undgår at træde ind i pulterkamre, kælderlokaler og lofts værelser, fordi der altid er en fair chance for at se store stabler af gamle aviser sådanne steder, og fordi de ved de i så fald vil forsvinde, dale ned i et stort

Tegning: Peder Nyman

dybt mørkt asociale og uselskabeligt hul de næste to til tre timer. Hvis det gælder at intet er så forældet som avisen fra i går, så gælder det også omvendt at intet er så fascinerende som avisen fra i forgårs. Og avisnarkomaner kan, som alle andre typer narkomaner, klare doser der ville slå meningemand ihjel.

Jeg kendte faktisk engang en avisnarkoman der skulle flytte fra Vesterbro til Rønne og som i den anledning måtte opmagasinere sine gamle aviser i en til formålet lejet garage i Valby. Hver gang han var på besøg i København var han ude at se til dem i nogle få fortryllende timer, og så snart

han fik organiseret en art husholding på Bornholm lod han alle sine gamle aviser flyve over. For ham var de ikke blot gamle aviser. Han omtalte dem konsekvent som 'mit arkiv'.

Men det mest knusende ved avisnarkomaner er at de har en hukommelse som ellers kun skatte-embedsmænd og antikvar-boghandlere.

Jeg har lige fået brev fra en af dem. 'En ældre læser' — der sikkert vil skære tænder med denne betegnelse — huskede, med denne avisnarkomanens herostratiske hukommelse, at jeg sidste sommer på dette sted foretog en forbrugersundersøgelse af massage-

Et andet eksempel: 'En engelig dame søger fine kunder til cigarer.'

På den anden side, fremhæver vor lærde læser, er det på samme tidspunkt — altså lige efter århundredskiftet — massøerne begynder også at annoncere lige ud. 'Massøse søger løn, billet ...', 'Fransk finder man også i Middagsposten fra '08.

Og så er der også de sprælske undtagelser: 'To unge ufornuftige koner ønsker et lille lån. Billet ...' eller 'Ung agent, ønsker et lån. Billet ...' (Henholdsvis Forposten '01 og Klokkeren Tolv '07).

Dette er naturligvis kun nogle ganske få håndplukkede prøver, og kun en forsvindende lille del af vor læsers research, men nok til, tror jeg, at godtgøre at et problem er løst. Nu ved vi, hvordan de morsede deres frivole koder

klimikkernes mange nationalfarvede tilbuds-titler: spansk, græsk, russisk, etc. ... Med læsernes hjælp og med vanlig dødsforagt lykkedes det at trænge delvis til bunds i dette dagligt forekommende — men ofte hemmelighedsfulde — kodesystem.

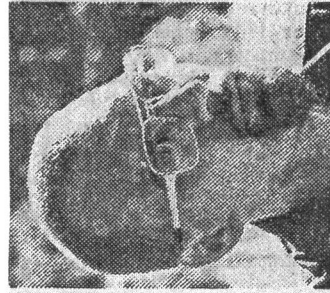
Well, min ældre læser var således inspireret gået længe tilbage i en stak fremfundne gamle aviser. Han syntes ikke han ville forholde mig visse oplysninger han havde fremfundet, og heller ikke vil jeg — i københavner-kulturhistoriens interesse — forholde de 'i byen's læsere dem.

Han havde opdaget århundredskiftets koder og således sporet, hvordan farfar fandt bordellet.

Se, i de gamle blade var kodeordet for intim massage *fine ting*. Et eksempel (Middagsposten 1908: 'Ung dame, eget hjem, modtager alt slags fint herretøj til reparation. Jægergade 7, st. Træffes hjemme hver dag'. ... Ud fra sådanne annoncer havde han undret sig over vigtigheden af det to gange fremhævede eget hjem, og så havde han sporet annoncer for reparation af herretøj systematisk i de gamle blade.

Og hvad havde vist sig? At der var en umådelig mængde herretøjs-reparatører — med specialiteter som 'herreveste syes og broderes' eller 'strømper strikkes' — spredt rundt omkring i visse små gader, specielt Dannebrogsgade og Saxogade.

Alternativet til herretøj synes at have været annoncer om cigarer, igen et klart markant signal. Fra bladet Klokkeren Tolv (1907) en karakteristisk annonce: 'FORHERRER: Ryg en fin håndrullet cigar hos (adressen) ... Kig indenfor.'

Dan Turèll i byen

igennem avisspalterne i århundredets start.

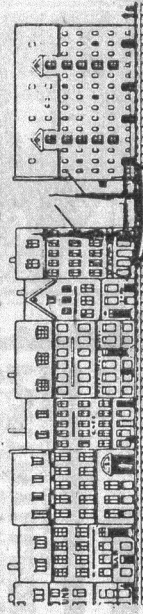
Så kan man også så beroligende se, hvor meget længere vi dog er nået i vore oplyste tider, ikke sandt? Nej vel!

Lige til at spise

Alt hvad man får serveret i restaurant Pakhuskælderens er lige til at spise - bogstaveligt som billedligt. En middag her, og tænderne løber i vand længe efter. Og så har Pakhuskælderens denne flere hundredeårige gamle atmosfære, der både passer spirende kærlighed og rodfæstede forretningsforbindelser.

Så naturligvis er her også åbent lørdag og søndag.

Pakhuskælderens

71 Nyhavn Hotel, Nyhavn 71, 1051 København K
Tlf. 01-11 85 85. Telex 27 558